Birey ve Toplum - 2

1. “Körle yatan şaşı kalkar.” **ya da** “üzüm üzüme baka baka kararır.” **gibi atasözleri ile anlatılmak istenen etkileşim, sosyalleşme açısından aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İnsanlar birbirinden olumlu etkilenir.
B) Aile çevresinin dışına çıkılmalıdır.
C) Kişi her çevrede yaşamayı öğrenmelidir.
D) Olumlu çevreler olumsuz etki oluşturabilir.
E) İnsan yaşadığı çevrenin ürünüdür.

2. Toplumsal değerler üzerinden her dönemin, her kuşağın ve hatta her mesleğin kendine özgü davranış biçimi ve dili oluşur. Bireylerin topluma katılımı, sözü edilen davranışları kazanma süreci ile gerçekleşir. Bu süreçte bir çatışma, uyumsuzluk görüldüğünde kişisel tercihlerin toplumsal olanla değişime zorlandığını görmek mümkündür.

Parçadan çıkarılacak yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Her değişimin gerçekliği farklıdır.
B) Toplumsal değerler sürekli değişir.
C) İfade eksikliği çatışma oranını artırır.
D) Değişime uygun yeni değerler oluşur.
E) Sosyalleşme toplumsal değerlere dayanır.

3. Sosyal ilişkiler tarafların ne yapması gerektiğini ve ilişkilerin niteliğini belirler. Örneğin hasta-doktor ilişkisinde tarafların statüsünü kurulan ilişkinin belirlemesi gibi. Oysa ki, farklı bir ilişki türünde bu iki insanın statüleri değişecektir.

Verilen açıklamada anlatılmak istenen, aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru ifade edilmiştir?

A) Statülerin görev alanları kurallarla belirlenir.
B) Sosyal ilişkiler statüleri, statülerde rolleri oluşturur.
C) Görev alanı sosyal ilişki ve statüye göre değişmez.
D) Her yerde ve her zaman aynı statüye göre ilişki kurulur.
E) Statü ve sorumluluklar farklı toplumlarda farklı ilişkilerle oluşur.

4. Toplumsal çevre edinmede sorun yaşamayan insanlar, yaşadığı toplumun neyi gerektirdiği ile kendisinin yaşama değerlerini birçok alanda buluşturmayı başarmıştır.

Bu açıklamada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kişisel tercihler öngörülemez sorunlar üretir.
B) Kalıcı ilişkiler uyumlu davranışlara dayanır.
C) İtaat alışkanlığı insan ilişkilerinde şiddeti azaltır.
D) Farklı uğraşlar kişisel uyumsuzluklar oluşturur.
E) Yetki kargaşası sosyalleşmeyi olumsuz etkiler.

5. Kavramlar, varlık türlerini birbirlerinden ayırmakla kalmaz; aynı zamanda özellikleri doğrultusunda işlevsellik de ifade ederler. Bütün bilimlerde olduğu gibi, sosyolojide de kavram kullanımı aynı doğrultuda gerçekleşir. Örneğin ‘‘anne’’ kavramı bir insanı diğer insan ilişkilerinden ayrı bir işlevsel konuma yerleştirir.

Buna göre aşağıdaki ifadelerin hangisinde bir işlevsel konumdan söz edilmemektedir?

A) Komşularımızla sık sık görüşürüz.
B) Bu gece arkadaşlarda kalacağım.
C) Tanımadığı kişilerden en çok çocuklar korkar.
D) Ekrem öğretmenlerini çok sever.
E) Esra’nın saçları çok uzamış.

6. **Aşağıdakilerden hangisi toplumsal değerlerin işlevlerinden değildir?**

A) Toplumsal kimliğinin oluşmasına katkı sağlar.
B) Davranışları yönlendirmede bireylere rehberlik eder.
C) Toplumsal sapmaların ortaya çıkmasına zemin hazırlar.
D) Bireyleri birbirine yaklaştırarak, dayanışma duygusunu güçlendirir.
E) Toplumda onaylanmayan tutum ve davranışların ayırt edilmesini sağlar.

7. I. Resmi ve resmi olmayan kurallardan oluşur.
II. Kaynağını toplumsal değerler oluşturur.
III. Toplumsal düzeni sağlar.
IV. Toplumdan topluma ve zaman içerisinde değişebilir.
V. Ahlaki alanın dışında oluşur.

Yukarıdaki ifadelerden hangileri toplumsal normun özelliklerinden değildir?

A) Yalnız I.
B) Yalnız II.
C) Yalnız V.
D) I ve V.
E) II ve IV.

8. Toplumsal normlar sadece yazılı olanlar değildir. Yazılı olanlara da kaynaklık eden, yazılı olmayan değerler ve normlar vardır; gelenekler, görenekler, örf ve adetler bunlar arasında sayılır. Zira tarihin hiçbir döneminde toplumların kendi tecrübelerinden bağımsız düzen oluşturduğu görülmemiştir.

Paragraftan çıkarılabilecek sonuç aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) Her toplum kendi ihtiyaçlarına göre yazılı normlarını oluşturur.
B) Yazısız normların eksiğini, yazılı normlar kapatır.
C) Tarihsel sürece göre norm anlayışı değişebilir.
D) Yazısız normların yaptırım gücü, yazılı normlardan yüksektir.
E) Yazısız normlar, yazılı normların resmiyet kazanması ile oluşur.

9. Toplumsal düzene ilişkin norm uygulamaları, resmi kontrollerle sağlandığı gibi, resmi olmayan sosyal ilişkilerdeki tavır alış ve dayatmalarla da kontrol sağlanabilir.

Buna göre aşağıdaki uygulamalardan hangisi resmi toplumsal kontrol örneğidir?

A) Kötü davranışları kınamak
B) Sözünde durmayan arkadaşına küsmek
C) Trafik kurallarına uymayanlara para cezası vermek
D) Söz dinlemeyen çocuğa oyun yasağı koymak
E) Sorumluluklarını yerine getirmeyen ebeveynle konuşmamak

10. I. Anne olmak
II. Öğretmen olmak
III. Kadın olmak
IV. Muhtar olmak

Yukarıda verilenlerden hangileri “kazanılmış statüler”**e örnektir?**

A) Yalnız I.
B) I ve II.
C) I ve III.
D) II ve IV.
E) I, II ve IV.

11. I. Öğretmenlik mesleği
II. Öğretmenlik davranışları
III. Görevinde başarılı olan öğretmen

Verilenler sırası ile aşağıdaki kavramlardan hangisini örneklendirmektedir?

	I.	II.	III.
A)	Sosyal rol	Sosyal statü	Sosyal prestij
B)	Sosyal ilişki	Sosyal statü	Sosyal rol
C)	Sosyal statü	Sosyal rol	Sosyal prestij
D)	Sosyal statü	Sosyal rol	Sosyal değer
E)	Sosyal rol	Sosyal statü	Anahtar statü

12. - Toplumsal statülerin saygınlığının bireyin yakınlarına da geçmesi
- Toplumda statüleri gereği bireylere gösterilen saygı, sevgi, itibar
- Bireyin çabaları sonucunda elde edilen statüler
- Bireyin çabası olmadan kendi dışındaki etkenler tarafından elde edilen statüler

Verilen tanımlar aşağıdaki kavramlarla eşleştirildiğinde hangisi açıkta kalır?

A) Toplumsal prestij
B) Kazanılmış statü
C) Anahtar statü
D) Verilmiş statü
E) Statü aktarı

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.